

KĀ APDULLINĀT/NOGALINĀT AITAS FERMĀ

Aitas, ko nevar transportēt, jānogalina fermā. Fermā tās var nogalināt arī citu iemeslu pēc, piemēram, slimības vai lēnas augšanas dēļ. Visos gadījumos obligāta ir iepriekšēja apdullināšana. Apdulliniet tās, lai izraisītu bezsamaņu un **nogalinātu 15 sekunžu laikā**, lai nāve būtu nesāpīga. Efektīva apdullināšana atkarīga no labas apiešanās un savaldīšanas.

Šī informācija neļauj ignorēt **nacionālos noteikumus**, ja tie aizliedz vai ierobežo kādu no šiem paņēmieniem.

Apdullināšanas un nogalināšanas darbības drīkst veikt tikai darbinieki ar atbilstoša līmeņa kompetenci.

PAR AITĀM UN KAZĀM

- ✦ Aitas un kazas ir bara dzīvnieki, kam patīk palikt grupās un kas satraucas, ja tiek nošķirti
- ✦ **Piena aitas/kazas** parasti ir mierīgas, bet **gaļai/vilnai turētās aitas/kazas** var būt nemierīgākas
- ✦ **Auni/āži** var būt neparedzami, ar tiem jāapietas piesardzīgi
- ✦ **Kazas/avis** var būt agresīvas, ja tās nošķir no to kazlēniem/jēriem
- ✦ Katra aita vai kaza var uzvesties citādi

PIRMS APDULLINĀŠANAS

Sagatavojiet aitu vai kazu

- ✦ Pārlicinieties, ka dzīvnieka **vilna ir sausa**
- ✦ Pārbaudiet, vai **elektroda tapas ir mitras** vai arī nogrieziet vilnu tajā vietā, kur novietosit elektrodus
- ✦ Pārlicinieties, ka elektrodu pielikšanas vieta ir mitra
- ✦ Pārbaudiet, vai **knaibles ir pareizā izmēra**/nav aprūsējušas
- ✦ Uzvelciet gumijas cimdus un zābakus

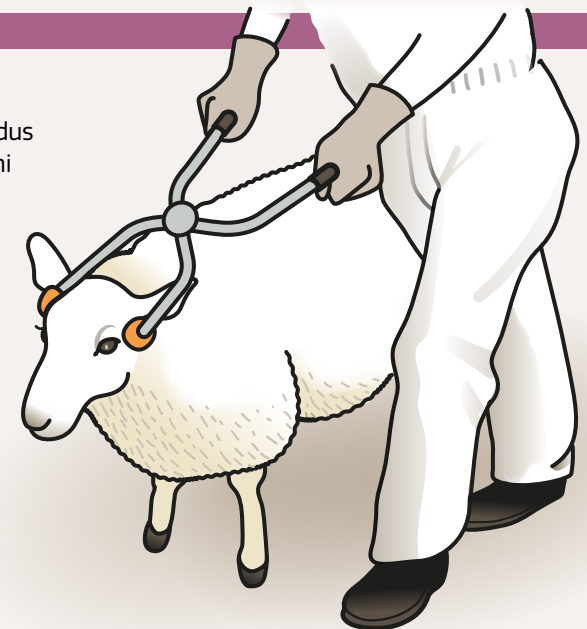
ELEKTRISKĀ APDULLINĀŠANA/NOGALINĀŠANA

Pēc aitas vai kazas apdullināšanas vienkāršākā to nogalināšanas metode ar elektriskajām knaiblēm ir, vispirms apdullināt galvu, pēc tam ar strāvu iedarbojoties uz sirdi (fibrilācija).

1. FĀZE: TIKAI GALVAS APDULLINĀŠANA

Novietojiet elektrodus

- ✦ Ja lietojat rokas knaibles: novietojiet elektrodus starp acu ārējiem kaktiņiem un ausu pamatni
- ✦ Ja lietojat galvas-muguras ierīci: nolieciet ierīci tā, lai elektrodi atrastos uz galvas virsas starp ausīm
- ✦ **Nekad novietojiet aiz ausīm**

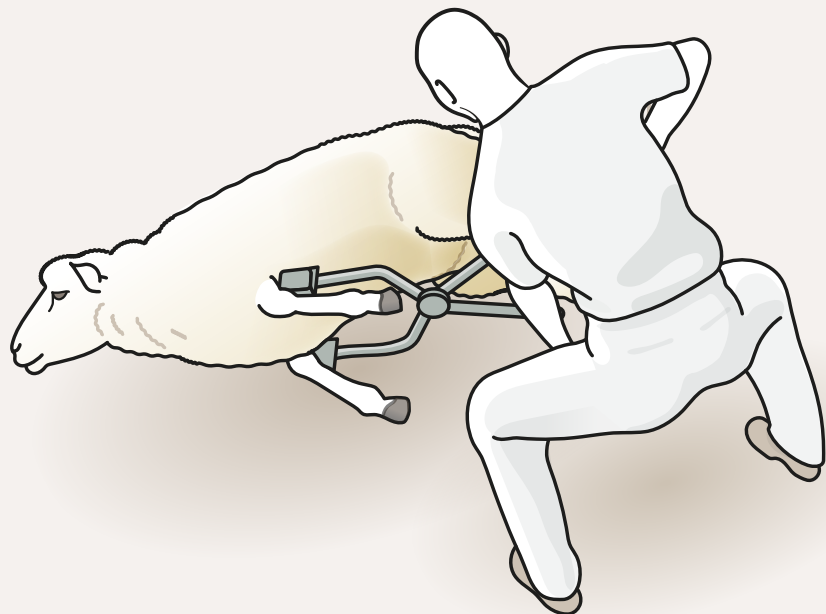

2. FĀZE: FIBRILĀCIJA UN SIRDIS APSTĀDINĀŠANA

Tas apturēs aitas/kazas sirdi un nogalinās to. Pirms 2. fāzes sākšanas pārbaudiet, vai aita/kaza ir bez samaņas.

Pārbaudiet novietojumu

- ✦ Pielieciet elektrodus tā, lai tie atrastos krūškurvja abās pusēs, tieši aiz priekškājām

PĒC APDULLINĀŠANAS

Ja aita vai kaza joprojām ir pie samaņas:

- ✦ Nelietojiet strāvu sirds apturēšanai (2. fāze)
- ✦ Apdulliniet vēlreiz citā pozīcijā un ar citu ierīci
- ✦ Noskaidrojiet, kas bija nepareizi
- ✦ Labojiet to, pirms atsākat apdullināšanu

Nogaliniet aitu vai kazu

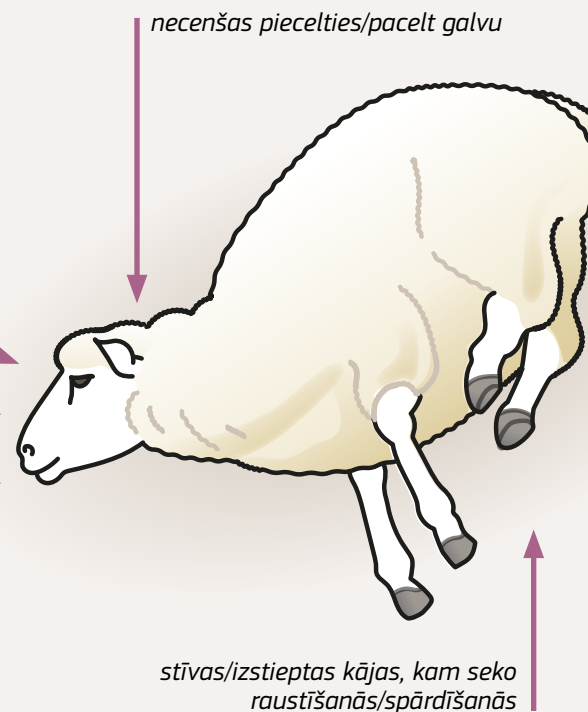
2. fāzi izpildiet **15 sekunžu laikā** pēc apdullināšanas

nemirkšķina (spontāni vai, kad pieskaras acīm)

*nereaģē uz kniebšanu/
bakstīšanu purnā/ausī*

nav regulāras elpas

netrokšņo

PĀRLIECINIETIES PAR NĀVI

Pārbaudiet:

- ✦ Nav spontānu kustību
- ✦ Ļengans/neatgriezeniski sašļucis rumpis
- ✦ Nereaģē uz kniebšanu/bakstīšanu purnā/ausī
- ✦ Netrokšņo/neelso
- ✦ Neelpo
- ✦ Paplašinātas acu zīlītes
- ✦ Asiņošana beigusies
- ✦ Nav sirdsdarbības

IETEICAMIE PARAMETRI ELEKTRISKAJAI APDULLINĀŠANAI/NOGALINĀŠANAI

Minimālais spriegums (volti – V)	Minimālā strāva (ampēri – A)	Frekvence (herci – Hz)	Minimālais ilgums – tikai galvai (sekundes)	Ilgums – ķermeņa apdullināšana (sekundes)
>150	1,0	50	2	3